

Tárgy: Tájékoztató a Hegyközkovácsival való kapcsolat alakulásáról

Előkészítette: Mucsi András tanácsnok

Sorszám: 4.

Döntéshozatal módja:

Egyszerű többség

Tárgyalás módja:

nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

Oktatási, Kulturális és Sport Bizottsága

2016. június 28-i ülésére

Tisztelt Bizottság!

Mucsi András tanácsnok az alábbi tájékoztatót adta a Hegyközkovácsival való kapcsolat alakulásáról:

„Békés város testvértelepülései között találjuk a kevésbé ismert Hegyközkovácsit is. 1940. augusztus 30-án a második bécsi döntéssel visszakerült Észak-Erdély, benne a romániai Bihar megye nagy része. Ismét a Magyar Királyság települése lett Hegyközkovácsi település, amelynek 1941. március 15-én Békés nagyközség országzászlót ajándékozott. Ezt március 31-én a nagyközség képviselő-testülete is megerősítette. Ezen a napon testvértelepülésévé fogadta a kis bihari falut. A határozatot Hegyközkovácsi képviselő-testülete is jóváhagyta. Külön szerződés nem született. 1944. októberében a német és magyar hadsereg kiürítette Észak-Erdélyt, így oda szovjet és román csapatok vonultak be. A románok kegyetlenkedései miatt egy évre szovjet katonai közigazgatást vezettek be, majd a nagyhatalmak döntése nyomán Erdély teljes területe ismét Románia része lett. A testvértelepülési kapcsolat elhalt. A falut időközben Bihar községhez csatolták, vele alkot egy önkormányzatot (Communa Biharia – Bihar község). Mivel Hegyközkovácsi lakóinak egy része a XX. század elején települt oda Békésről és Okányból, a családi kapcsolatok évtizedekig élők maradtak. Megdöbbentő módon éppen a rendszerváltás után haltak el ezek lassan a generációk távolodása nyomán. A kilencvenes évektől a városvédők körében vetődött fel a kapcsolatfelvétel ötlete. 2009-ben Mester Péter tanár úr járt a településen és ott videofilmet is forgatott. Forró László református lelkész is járt a beiktatása után Békésen. A kapcsolatok mégis erőteljesen maradtak.

2015. március 14-én Gellénné Körözi Eszter és Egeresi Julianna tanárnők (SZKIRG) több tucat diákkal Zilahra tartva ellátogattak a faluba és találkoztak a református lelkésszel. A falunak önkormányzata nem lévén, a református egyház a legfőbb közösségformáló erő. A művelődési házat is az egyház működteti.

2016. március 14-én Mucsi András képviselő és Pocsaji Ildikó bizottsági tag magánemberként felkeresték a falut, megtekintették annak templomát, a baptista imaházat és a temetőt. Két órás beszélgetést folytattak a lelkésszel és családjával. A látottak és az élmények hatására jelezték a lelkésznek, hogy tervük a testvéri kapcsolatok felélesztése. Ezt az is alátámasztja, hogy Békésen több család él, akik a faluból származnak.

2016. április 30-án tartották Kovácsiban az első hegyközi bor- és pálinkafesztivált. Erre Pocsaji Ildikó és Mucsi András, valamint két másik személy is meghívást kapott. A nem hivatalos delegáció tagja lett így dr. Seres István képviselő és helytörténész, valamint Serfecz Dávid, a városvédők és a Nefelejcs egyesület vezetőségi tagja. Dr. Seres István jelezte Mucsi Andrásnak, hogy kutatásai során adatokra lelt a békésiek „kirajzásával” kapcsolatban (Magyarittabé,

Igazfalva, Pankota). Hasznosnak látszott, hogy ő is elmenjen Hegyközkovácsiba. A négy fős csoport elvitte Izsó Gábor polgármester úr levelét is, amelynek felkéri Forró Lászlót, hogy június 4-én mondjon beszédet Békésen a Nemzeti Összetartozás Napján. A delegáció április 30-án is saját költségén ment ki Romániába. Itt számos helyivel ismerkedtek meg és buzdították őket, hogy keressék fel Békést.

Az útról cikk született, amelyet a helyi sajtónak is eljuttattak. Itt találkoztak Csűry István református püspökkel, Pásztor Sándor megyei tanácselnök-jelölttel (azóta megyei tanácsos, RMDSZ), Nagy Gizella polgármester asszonnyal (Bihar község). A falu első embere is pozitívan nyilatkozott a kapcsolatfelvétellel kapcsolatban.

Május 28-án nagyobb társaság indult a Hegyközbe. A 30 fős csoportban voltak KDNP helyi vezetők, a református gyülekezet tagjai, városvédők, hagyományőrök és a sajtó képviselői is. A csoport tagjai saját költségükön vállalkoztak az útra. A helyi református gyülekezet tagjai részéről pazar fogadtatásban volt részük. A falu nevezetességeinek megtekintése után a kirándulók megismerkedtek a Hegyközzel, annak értékeivel és az ott fekvő középkori eredetű síteri templommal, ahol értékes falfestményeket tártak fel a régészek. Mivel a csoportban volt hegyközkovácsi származású békési is, régen nem ápolts rokon kapcsolatokat sikerült a nap folyamán feltárni. A közös ebéden Mucsi András meghívta a kovácsiakat egy békési látogatásra. Dr. Petneházi Zsigmond békési református gondnok átadta a helyieknek a békési gyülekezet jókívánságait és felkínálta a testvérgyülekezeti kapcsolat kialakítását.

Június 3-án Békésre érkezett Forró László tiszteletes úr, aki este bibliaórát tartott a református gyülekezetben. Találkozóra került sor Katona Gyula esperessel. Szombaton Forró László mondta az ünnepi beszédet a városi megemlékezésen.

A kapcsolatok alakításának további lépése a hegyközkovácsi református gyülekezet (és egyben a faluközösség tagjainak) látogatása lehet a nyár folyamán.

Szorgalmazható továbbá a két település jogi kapcsolatának rendezése is. Június 5-én nagy fölényrel választották újra Nagy Gizella polgármester asszonyt Bihar községben. A falu tanácsában két hegyközkovácsi tanácsos is van. Az együttműködés a ROHU pályázatok terén is működőképes lehet. A turizmus terén is számos kihasználatlan lehetőség van a kölcsönösség figyelembe vételével.”

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a tájékoztatót vegye tudomásul.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Oktatási, Kulturális és Sport Bizottsága a Hegyközkovácsival való kapcsolat alakulásáról szóló tanácsnoki tájékoztatót elfogadja.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Deákné Domonkos Julianna elnök

Békés, 2016. június 28.

**Deákné Domonkos Julianna sk.
bizottsági elnök**